

LEGE nr. 12 din 6 august 1990 (**republicată**) (*actualizată*)

privind protejarea populației împotriva unor activități comerciale ilicite

(actualizată până la data de 31 decembrie 2007*)

EMITENT: PARLAMENTUL

-----
*) Textul republicat al legii a fost publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 133 din 20 iunie 1991. Aceasta este forma actualizată de S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra Neamț până la data de 31 decembrie 2007, cu modificările și completările aduse de [ORDONANȚA nr. 23 din 21 august 1992](#); [ORDONANȚA nr. 55 din 19 august 1994](#); [LEGEA nr. 105 din 24 iunie 1997](#) abrogată de [ORDONANȚA DE URGENȚĂ nr. 13 din 26 ianuarie 2001](#); [ORDONANȚA nr. 126 din 29 august 1998](#); [LEGEA nr. 177 din 9 octombrie 1998](#); [LEGEA nr. 210 din 2 iulie 2007](#); [LEGEA nr. 363 din 21 decembrie 2007](#).

**) Republicată în temeiul [art. II din Legea nr. 42 din 13 iunie 1991](#), publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 129 din 17 iunie 1991, dându-se articolelor o nouă numerotare.

[Legea nr. 12/1990](#) este publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 97 din 8 august 1990.

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

ART. 1

Constituie activități comerciale ilicite și atrag răspunderea contravențională sau penală, după caz, față de cei care le-au săvârșit, următoarele fapte:

a) efectuarea de acte sau fapte de comerț de natură celor prevăzute în Codul comercial sau în alte legi, fără îndeplinirea condițiilor stabilite prin lege;

b) vânzarea ambulantă a oricăror mărfuri în alte locuri decât cele autorizate de primării sau prefecturi;

~~c) condiționarea vânzării unor mărfuri de cumpărarea altor mărfuri;~~

c) condiționarea vânzării unor mărfuri sau prestării unor servicii de cumpărarea altor mărfuri sau de prestarea de servicii;

Lit. c) a art. 1 a fost modificată de [art. IX din Titlul II din LEGEA nr. 363 din 21 decembrie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 899 din 28 decembrie 2007.

d) expunerea spre vânzare sau vânzarea de mărfuri sau orice alte produse fără specificarea termenului de valabilitate ori cu termenul de valabilitate expirat;

~~e) efectuarea de acte sau fapte de comerț cu bunuri a caror proveniență nu poate fi dovedită, în condițiile legii;~~

e) efectuarea de acte sau fapte de comerț cu bunuri a caror proveniență nu este dovedită, în condițiile legii. Documentele de proveniență vor însoți mărfurile, indiferent de locul în care acestea se afla, pe timpul transportului, al depozitării sau al comercializării. Prin documente de proveniență se înțelege, după caz,

factura fiscala, factura, avizul de insotire a marfii, documentele vamale, factura externa sau orice alte documente stabilite prin lege*).

Litera e) a art. 1 a fost modificata de pct. 1 al [art. I din ORDONANTA nr. 126 din 29 august 1998](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 328 din 29 august 1998.

-----
*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamt::

Prin [DECIZIA CURTII SUPREME DE JUSTITIE - SECTIILE UNITE nr. 1 din 18 februarie 2002](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 326 din 16 mai 2002, s-a stabilit ca in cazul plangerilor indreptate impotriva actelor de constatare si sanctionare a contravenitiilor prevazute la [art. 1 lit. e\) din Legea nr. 12/1990](#), modificata prin [Ordonanta Guvernului nr. 126 din 29 august 1998](#), prezentarea ulterioara, in fata instantelor judecatoresti, a actelor prin care se dovedeste provenienta licita a bunurilor ce nu erau insotite, in momentul constatarii contraventiei, de astfel de documente atrage anularea procesului-verbal de contraventie, exonerarea contravenientului de plata amenzii aplicate si restituirea marfii confiscate.

f) nedeclararea de catre agentii economici la organele fiscale, inainte de aplicare, a adaosurilor comerciale si a celor de comision;

g) cumpararea de marfuri sau produse in scop de revanzare, de la unitatile de desfacere cu amanuntul, de alimentatie publica, cantine, unitati de turism si alte unitati similare;

h) omisiunea intocmirii si afisarii, in unitate, la locurile de desfacere sau servire, de catre agentii economici a preturilor si tarifelor, a categoriei de calitate a produselor sau serviciilor ori, acolo unde este cazul, a listei de preturi si tarife;

i) refuzul furnizorului de a incheia contractul pentru livrarea produselor necesare consumului populatiei, stabilite prin hotariri ale Guvernului si repartizate pe baza de balanta;

j) livrarea sau cumpararea, fara repartitie, a produselor prevazute la lit. i), in defavoarea titularilor de repartitie;

k) neexpunerea la vanzare a marfurilor existente, vanzarea preferentiala, refuzul nejustificat al vanzarii acestora sau al prestarii de servicii cuprinse in obiectul de activitate al agentului economic;

l) acumularea de marfuri de pe piata interna in scopul crearii unui deficit pe piata si revanzarii lor ulterioare sau al suprimarii concurentei loiale;

m) depasirea, de catre agentii economici cu capital majoritar de stat, a nivelurilor maxime de preturi de vanzare cu ridicata sau de tarife stabilite prin hotariri ale Guvernului;

n) depasirea de catre orice agent economic a adaosurilor maxime stabilite prin hotariri ale Guvernului, la formarea preturilor de vanzare cu amanuntul, indiferent de numarul verigilor prin care circula marfurile, cit si depasirea adaosurilor comerciale si celor de comision stabilite si declarate de catre agentii economici la organele fiscale;

o) vanzarea cu lipsa la cantar sau masuratoare;

p) falsificarea ori substituirea de marfuri sau orice alte produse, precum si expunerea spre vnzare sau vnzarea de asemenea bunuri, cunoscind ca sint falsificate sau substituite.

ART. 2

~~— Constituie contraventii faptele prevazute in art. 1 lit. a) k), daca nu au fost savirsite in astfel de conditii incit sa fie considerate, potrivit legii penale, infractiuni si se sanctioneaza dupa cum urmeaza:~~

~~— a) faptele de la lit. d) si h), cu inchisoare contraventionala de la 15 zile la 2 luni sau amenda de la 10.000 lei pina la 20.000 lei;~~

~~— b) faptele de la lit. e) si f), cu inchisoare contraventionala de la o luna la 3 luni sau amenda de la 15.000 lei la 30.000 lei;~~

~~— c) faptele de la lit. a), b), c), g), i), j), si k), cu inchisoare contraventionala de la 3 luni la 6 luni sau amenda de la 30.000 lei la 60.000 lei.~~

~~— d) faptele de la lit. d) si h), in cazul in care au fost savirsite de persoane juridice, cu amenda de la 100.000 lei la 700.000 lei;~~

~~— Litera d) a alin. 1 al art. 2 a fost introdusa de pct. I din anexa 1 la ORDONANTA nr. 23 din 21 august 1992, publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 213 din 28 august 1992.~~

~~— e) faptele de la lit. c) si f), in cazul in care au fost savirsite de persoane juridice, cu amenda de la 150.000 lei la 750.000 lei;~~

~~— Litera e) a alin. 1 al art. 2 a fost introdusa de pct. I din anexa 1 la ORDONANTA nr. 23 din 21 august 1992, publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 213 din 28 august 1992.~~

~~— f) faptele de la lit. a), b), c), g), i), j) si k), in cazul in care au fost savirsite de persoane juridice, cu amenda de la 300.000 lei la 800.000 lei.~~

~~— Litera f) a alin. 1 al art. 2 a fost introdusa de pct. I din anexa 1 la ORDONANTA nr. 23 din 21 august 1992, publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 213 din 28 august 1992.~~

~~— Constituie contraventii faptele prevazute in art. 1 lit. a) k), daca nu au fost savirsite in astfel de conditii incit sa fie considerate, potrivit legii penale, infractiuni si se sanctioneaza dupa cum urmeaza:~~

~~— a) faptele de la lit. d) si h), cu inchisoare contraventionala de la 15 zile la 2 luni sau cu amenda de la 50.000 la 100.000 lei;~~

~~— b) faptele de la lit. e) si f), cu inchisoare contraventionala de la o luna la 3 luni sau cu amenda de la 70.000 la 125.000 lei;~~

~~— c) faptele de la lit. a), b), c), i), j) si k), cu inchisoare contraventionala de la 3 luni la 6 luni sau cu amenda de la 100.000 la 150.000 lei;~~

~~— d) faptele de la lit. d) si h), in cazul in care au fost savirsite de persoane juridice, cu amenda de la 200.000 la 1.500.000 lei;~~

~~— e) faptele de la lit. c) si f), in cazul in care au fost savirsite de persoane juridice, cu amenda de la 300.000 la 1.800.000 lei;~~

~~— f) faptele de la lit. a), b), c), g), i), j) si k), in cazul in care au fost savirsite de persoane juridice, cu amenda de la 600.000 la 2.000.000 lei.~~

~~Alin. 1 al art. 2 a fost modificat de pct. 2 al art. II din ORDONANTA nr. 55 din 19 august 1994, publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 242 din 29 august 1994.~~

Constituie contraventii faptele prevazute la art. 1 lit. a)-k) si se sanctioneaza dupa cum urmeaza:

a) faptele prevazute la lit. d) si h), cu prestarea unei activitati in folosul comunitatii sau cu amenda de la 500 lei la 1.000 lei;

b) faptele prevazute la lit. c) si f), cu prestarea unei activitati in folosul comunitatii sau cu amenda de la 700 lei la 1.250 lei;

c) faptele prevazute la lit. a), b) e), g), i), j) si k), cu prestarea unei activitati in folosul comunitatii sau cu amenda de la 1.000 lei la 1.500 lei;

d) faptele prevazute la lit. d) si h), in cazul in care au fost savarsite de persoane juridice, cu amenda de la 2.000 lei la 15.000 lei;

e) faptele prevazute la lit. c) si f), in cazul in care au fost savarsite de persoane juridice, cu amenda de la 3.000 lei la 18.000 lei;

f) faptele prevazute la lit. a), b), e), g), i), j) si k), in cazul in care au fost savarsite de persoane juridice, cu amenda de la 6.000 lei la 20.000 lei.

Alin. 1 al art. 2 a fost modificat de pct. 1 al art. III din LEGEA nr. 210 din 2 iulie 2007, publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 485 din 19 iulie 2007.

Sanctiunile prevazute in alin. 1 se aplica si persoanelor din cadrul regiilor autonome, societatilor comerciale si altor agenti economici care, prin activitatea lor, au participat in orice mod la savirsirea faptelor ce constituie contraventii, potrivit prezentei legi.

~~Amenzile pot fi aplicate si persoanelor juridice, iar limitele minime si maxime se dubleaza.~~

Alin. 3 al art. 2 a fost abrogat de pct. I din anexa 1 la ORDONANTA nr. 23 din 21 august 1992, publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 213 din 28 august 1992.

~~Contraventiile prevazute de prezenta lege se constata de catre corpurile de control comercial ale prefecturilor si primariilor municipale si orasenesti, imputernicitii primariilor comunale, organele Garzii financiare, organele controlului financiar si ale politiei.~~

~~Contraventiile prevazute de prezenta lege se constata de catre functionarii din aparatul propriu de specialitate al consiliilor locale, organele Garzii financiare, organele controlului financiar si ale politiei.~~

~~Alin. 4 al art. 2 a fost modificat de pct. 2 al art. I din ORDONANTA nr. 126 din 29 august 1998, publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 328 din 29 august 1998.~~

Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor se fac de către funcționarii din aparatul propriu de specialitate al consiliilor locale, organele Garzii Financiare, organele controlului financiar și de personalul Poliției Române, Jandarmeriei Române și Poliției de Frontieră.

Alin. 4 al art. 2 a fost modificat de pct. 2 al [art. III din LEGEA nr. 210 din 2 iulie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 485 din 19 iulie 2007.

Contravențiile prevăzute la art. 1 lit. b), c), d), h), k), o) și p) se constată și se sancționează și de către inspectorii Oficiului pentru Protecția Consumatorilor.

Alin. 5 al [art. 2 a fost introdus de articolul unic din LEGEA nr. 177 din 9 octombrie 1998](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 388 din 13 octombrie 1998.

Contravenientul poate achita, pe loc sau în termen de cel mult 48 de ore de la data încheierii procesului-verbal ori, după caz, de la data comunicării acestuia, jumătate din minimul amenzii prevăzute la alin. 1, agentul constatator făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal.

Alin. 6 al art. 2 a fost introdus de pct. 3 al [art. III din LEGEA nr. 210 din 2 iulie 2007](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 485 din 19 iulie 2007.

~~ART. 3~~

~~— În cazul în care agentul constatator apreciază că sancțiunea amenzii este indestulatoare, aplică amenda procedind potrivit dispozițiilor [Legii nr. 32/1968](#).~~

~~— În caz contrar, procesul-verbal de constatare se trimite de îndată judecătoriei în a cărei rază teritorială a fost săvârșită contravenția. Președintele judecătoriei fixează termen de urgență, cu citarea contravenientului.~~

~~— Completul de judecată este format dintr-un singur judecător.~~

~~— Judecătorul se pronunță asupra legalității și temeiniciei procesului-verbal și, după caz, aplică sancțiunea și ia măsura confiscării ori anulează procesul-verbal.~~

~~— Contravenientul poate cere reexaminarea cauzei în termen de 24 de ore de la pronunțare, dacă a fost prezent la dezbateri, sau de la comunicare, dacă a fost lipsă.~~

~~— Procurorul poate cere reexaminarea cauzei în termen de 24 de ore de la pronunțare.~~

~~— Cererea de reexaminare se soluționează, de urgență, în complet format din 2 judecători.~~

~~— Hotărîrea dată în cererea de reexaminare este definitivă.~~

~~— Participarea procurorului la judecata este obligatorie.~~

Art. 3 a fost abrogat de [art. 12 din LEGEA nr. 105 din 24 iunie 1997](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 136 din 30 iunie 1997.

~~ART. 4~~

~~In cazul in care contravenientul nu a achitat cu rea-credinta amenda in termen de 30 de zile de la raminerea definitiva a sanctiunii, organul din care face parte agentul constatator va sesiza instanta de judecata pe raza careia s-a savirsit contraventia, in vederea transformarii amenzii in inchisoare contraventionala, tinind seama de partea din amenda care a fost achitata.~~

~~La primul termen de judecata, instanta poate acorda contravenientului, la cererea acestuia, un termen de 30 de zile in vederea achitarii integrale a amenzii.~~

~~In cazul in care contravenientul nu a achitat amenda in termenul prevazut la alin. 2, instanta procedeaza la transformarea amenzii in inchisoare contraventionala.~~

~~Prevederile art. 3 alin. 3, 4 si 6 - 10 se aplica in mod corespunzator.~~

~~Executarea sanctiunii inchisorii contraventionale se prescrie in termen de 1 an de la data raminerii definitive a hotaririi.~~

Art. 4 a fost abrogat de pct. 4 al [art. III din LEGEA nr. 210 din 2 iulie 2007](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 485 din 19 iulie 2007.

ART. 5

Faptele prevazute la art. 1 lit. l) - p) constituie infractiuni si se pedepsesc cu inchisoare de la 6 luni la 3 ani, daca prin legea penala nu se prevede o pedeapsa mai mare.

Hotaririle de condamnare privind pe comercianti se comunica la registrul comertului.

~~ART. 6~~

~~Marfurile sau produsele care au servit sau au fost destinate sa serveasca la savirsirea vreuncea din faptele prevazute de art. 1 lit. a), b), d), e), g) si j), daca sint ale contravenientului sau ale agentului economic, ca si sumele de bani si lucrurile dobindite, in mod vadiu, prin savirsirea contraventiei se confisca si se valorifica in conditiile legii, contravaloarea lor facindu-se venit la bugetul administratiei centrale de stat.~~

~~Beneficiile obtinute ilicit de persoanele fizice sau juridice din activitatile prevazute de art. 1, precum si incasarile in intregime din vinzarea marfurilor a caror provenienta nu poate fi dovedita, se preiau ca venit la bugetul administratiei centrale de stat sub forma unui impozit de 100 la suta.~~

ART. 6

Marfurile sau produsele care au servit sau au fost destinate sa serveasca la savarsirea vreuncea dintre faptele prevazute la art. 1 lit. a), b), d), e), g) si j), daca sunt ale contravenientului sau ale agentului economic, precum si sumele de bani si lucrurile dobandite prin savarsirea contraventiei se confisca si se valorifica in conditiile legii, contravaloarea lor facandu-se venit la bugetul administratiei publice centrale.

Veniturile obtinute ilicit de persoanele fizice sau juridice din activitatile prevazute la art. 1, precum si incasarile in intregime din

vanzarea marfurilor a caror provenienta nu este dovedita se confisca si se fac venit la bugetul administratiei publice centrale.

Art. 6 a fost modificat de pct. 3 al [art. I din ORDONANTA nr. 126 din 29 august 1998](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 328 din 29 august 1998.

ART. 7

Infractiunile de luare de mita, trafic de influenta si primire de foloase necuvenite, comise de agentii constatatori, organele de urmarire penala sau de judecata a faptelor ce constituie contraventii sau infractiuni prevazute de prezenta lege, se pedepsesc in conformitate cu dispozitiile art. 254, 256 si 257 din Codul penal, ale caror minim si maxim se majoreaza cu cite 2 ani.

ART. 8

Prevederile prezentei legi se completeaza cu dispozitiile [Legii nr. 32/1968](#) privind stabilirea si sanctionarea contravențiilor, ale Codului penal si ale Codului de procedura penala.

Infractiunile prevazute de art. 5 se urmaresc si se judeca dupa procedura de urgenta prevazuta pentru infractiunile flagrante.

ART. 9

Aplicarea sanctiunilor prevazute de prezenta lege nu inlatura raspunderea disciplinara a faptuitorilor.

ART. 10

Pentru urmarirea desfasurarii activitatii comerciale in conditiile prevazute de lege, la primarii*) se va constitui un corp de control comercial.

Primariile la care se va constitui un corp de control comercial, atributiile si structura organizatorica ale corpurilor de control, precum si modul de salarizare a controlorilor comerciali, se stabilesc prin hotarire a Guvernului.

ART. 11

La data publicarii prezentei legi**) se abroga dispozitiile art. 295 lit. c) si d) din Codul penal, [art. 70-87 din Legea nr. 3/1972](#) cu privire la activitatea de comert interior, precum si orice alte dispozitii contrare.

-----
*) Prin [Hotarirea Guvernului Romaniei nr. 1290/10 decembrie 1990](#), publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 149 din 27 decembrie 1990, a fost organizat corpul de control comercial in cadrul primariilor si prefecturilor.

**) Data publicarii [Legii nr. 12/1990](#) este 8 august 1990.
